

Силабус освітнього компонента

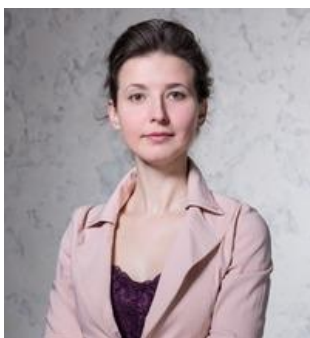
Програма навчальної дисципліни

Податкові розрахунки та контроль

Шифр та назва спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування	Інститут ННІ Економіки, Менеджменту та Міжнародного бізнесу
Освітня програма Фінанси і банківська справа	Кафедра Обліку і фінансів (205)
Рівень освіти Бакалавр	Тип дисципліни Вибіркова
Семестр 6	Мова викладання Українська

Викладачі, розробники

Колесніченко Анастасія Сергіївна

Anastasiia.Koliesnichenko@khipi.edu.ua

К.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Автор понад 170 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Оподаткування», «Управління інвестиційним капіталом», «Облік і оподаткування діяльності бюджетних установ», «Обліково-аналітичне забезпечення діяльності фінансово-кредитних установ», «Податкові розрахунки та контроль».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна передбачає гармонійне поєднання теоретичних знань та практично орієнтованих навичок щодо визначення сутності, видів податків, з'ясування їх ролі у фінансовій системі держави, аналізу закономірностей у сфері формування податкових відносин, вивчення основних підходів до здійснення податкових розрахунків та контролю.

Мета та цілі дисципліни

Опанування теоретичними знаннями в галузі принципів та підходів щодо оподаткування, вивчення міжнародного досвіду з питань використання різних податків і податкових систем, засвоєння методики розрахунку, нарахування та сплати податків і зборів, способів складання та подання податкової звітності, виявлення тенденцій розвитку податкового законодавства та проблем контролю за адмініструванням податків.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота. Індивідуальне завдання у формі реферату. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК 05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- СК 02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК 04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК 06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК 07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Результати навчання

- ПР 04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР 05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредити ECTS): лекції - 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 90 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: банки та банківська справа, інвестиції, фінансовий контролінг, фінансові ринки, корпоративні фінанси, фінансове планування та бюджетування, фінансовий аналіз.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, семінари, індивідуальна та командна робота, дослідницька робота, робота з літературою та інформаційними джерелами, проблемне навчання. Для проведення лекційних і практичних занять, обміну інформацією, надання студентам навчальних матеріалів використовується пакет Office 365.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Податки: сутність, елементи та функції

Поняття податків. Дослідження еволюції податків. Елементи податків: платники, об'єкт оподаткування, ставка податку, база оподаткування, податковий період, порядок нарахування, подання звітності та сплати. Податкове законодавство та сфера дії Податкового кодексу.

Тема 2. Податкова система

Поняття податкової системи. Принципи оподаткування. Податкова система України. Види податків і зборів, що стягуються на території України. Основні типи податкової політики: дискреційна, недискреційна податкова політика.

Тема 3. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Сутність податкової політики в системі державного регулювання економіки. Методи та інструменти державного регулювання економіки. Принципи формування державної податкової політики.

Тема 4. Система адміністрування податків, зборів, платежів в Україні

Сутність податкового адміністрування. Визначення системи адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів). Функції, принципи і методи адміністрування податків і зборів. Призначення, завдання та повноваження Державної фіскальної служби України. Елементи адміністрування податків і зборів.

Тема 5. Податковий механізм

Поняття і функції податкового механізму. Податкове планування і прогнозування. Особливості податкового регулювання як елементу податкового механізму. Сутність податкового контролю.

Тема 6. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків

Теоретичні аспекти податкової оптимізації та ухилення від сплати податків. Усунення подвійного оподаткування. Методи визначення та класифікація податкових ризиків, пов'язаних із ухиленням від сплати податків.

Тема 7. Ефективність податкової системи та податкове навантаження

Визначення ефективної податкової системи. Податкове навантаження на макрорівні і на мікрорівні. Показники, що характеризують податкове навантаження на рівні держави та на рівні підприємства. Організаційно-законодавче забезпечення усунення подвійного оподаткування. Визначення проблем податкової системи України.

Тема 8. Податкова звітність

Основні документи нормативно-правового регулювання складання і подання податкової звітності. Визначення податкової декларації, розрахунку, звіту. Загальні вимоги до подання податкової звітності. Форми податкової звітності.

Тема 9. Податковий контроль і його реалізація

Сутність податкового контролю як складової системи адміністрування податків, зборів та платежів. Принципи організації та функції податкового контролю в Україні. Форми та види здійснення податкового контролю.

Теми практичних занять

Тема 1. Податки: сутність, елементи та функції

Аналіз концепції розвитку теорій податків. Податки як інструмент регулювання економіки та основа доходів держави. Податки та неподаткові платежі. Ознаки податків. Функції податків. Класифікація податків. Загальнодержавні та місцеві податки. Порядок встановлення та сплати загальнодержавних та місцевих податків і зборів. Прямі та непрямі податки. Переваги і недоліки прямих та непрямих податків.

Тема 2. Податкова система

Етапи формування податкової системи України та їх характеристика. Основні недоліки податкової системи України. Цілі та принципи формування податкової політики. Регресивна, пропорційна і прогресивна системи оподаткування.

Тема 3. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Цілі та завдання податкової політики. Класифікація видів податкової політики. Стратегія і тактика податкової політики. Оцінка ефективності податкової політики.

Тема 4. Система адміністрування податків, зборів, платежів в Україні

Понятійний апарат елементів системи адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів). Чинники, які впливають на функціонування механізму адміністрування податків. Визначення ефективності системи адміністрування податків та критерії визначення ефективності системи справляння податків.

Тема 5. Податковий механізм

Складові податкового механізму. Елементи податкового механізму, їх характеристика. Види планування залежно від періоду дії. Мета податкового регулювання та законодавчо-нормативні документи, якими регулюється сфера оподаткування. Найбільш типові форми податкових пільг.

Тема 6. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків

Способи ухилення від сплати податків в Україні. Фінансово-правові аспекти відповідальності за ухилення від сплати податків.

Тема 7. Ефективність податкової системи та податкове навантаження

Фактори, які впливають на ефективність податкової системи. Напрями оцінювання ефективності податкової системи. Фіскальна ефективність системи оподаткування. Показники для оцінювання стратегічної ефективності системи оподаткування за критерієм впливу на інвестиційно-інноваційний розвиток. Проблеми стягнення основних податків в Україні: податку на додану вартість, ПДФО, податку на прибуток підприємств. Основні проблеми системи податкового адміністрування України.

Тема 8. Податкова звітність

Відповідальність за неподання податкової звітності. Обов'язкові реквізити податкової декларації. Порядок підписання податкової декларації. Поняття уточнюючого розрахунку. Штрафні санкції за неподання або несвоєчасне подання податкових декларацій. Основні вимоги до подання декларації з ПДВ. Особливості електронної ПДВ-декларації. Загальні правила заповнення декларації з ПДВ. Структура декларації з ПДВ. Основні правила подання декларації з податку на прибуток.

Тема 9. Податковий контроль і його реалізація

Визначення поняття «податковий контроль» відповідно до Податкового кодексу України. Контролюючі органи, наділені повноваженнями здійснювати податковий контроль. Визначення горизонтального моніторингу як форми податкового контролю. Види податкових перевірок, передбачені податковим кодексом України. Характерні риси електронних перевірок.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні заняття не передбачені

Самостійна робота

Опрацювання лекційних матеріалів. Підготовка до практичних занять відповідно до тем, включаючи есе, критичний нарис, підготовка доповідей та презентацій. Критичний нарис «Міжнародний досвід та світові тенденції розвитку системи оподаткування». Написання критичного есе «Проблеми податкового контролю за складанням та поданням податкових декларацій до контролюючих органів». Виконання індивідуального завдання у вигляді реферату. Підготовка до завдань поточного контролю та підсумкової контрольної роботи.

Література та навчальні матеріали

1. Калінеску Т. Адміністрування податків: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 290 с.
2. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
3. Мороз Е. Г. Податковий менеджмент : навч. посіб. / Е. Г. Мороз. Рівне : НУВГП, 2020. 412 с.
4. Податки в Україні: від теорії до практики : навч. курс, 4-е вид. (укр. версія) / О. О. Воронська. Дніпро: Акцент ПП, 2021. 464 с.
5. Боксгорн А.В. Адміністрування місцевих податків і зборів: питання теорії і практики : монографія / А. В. Боксгорн ; Одеський державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавництво «Юридика», 2022. 226 с.
5. Янчева Л.М., Наумова Т.А., Нестеренко І.В., Акімова Н.С. Навчальний посібник з дисципліни "Податковий контроль" для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування". Електр. Видання. 2021. 243 с.
6. Облік, аудит і оподаткування: бакалаврський курс : навч. посібник. Ч. 3 / О. В. Мельник [та ін.] ; ред. Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : НТУ "ХПІ", 2023. 165 с.
7. Колесніченко А. С. Податкова політика й облікова політика суб'єкта господарювання: теоретико-аналітичний та регуляторний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. Херсон : Херсонський державний університет, 2019. № 34/2019. С. 137-142.
8. Колесніченко А. С. Стратегічний вектор розвитку системи бюджетування в державному секторі як інтеграція обліку, аналізу, оподаткування та контролю. Економіка та держава. 2021. № 11. С. 58-64.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: підсумкової контрольної роботи (40%); підготовки реферату (20%) та виконання самостійної роботи студента (40%).

40% самостійної роботи складаються з:

- 20% поточного оцінювання (включаючи есе, критичний нарис, доповіді за темами та роботу на практичних заняттях);

- 20% поточного семестрового контролю (онлайн-тести).

Залік складається письмово та містить:

2 теоретичних питання різного рівня складності та 1 практичне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент має дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО